

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220204070
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2220204070.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Daniel Ilavský, v mimosporovej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa U. I. X., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov - matky: Z. Q., nar. XX.X.XXXX, adresa D. XXXX/XX, S. G., zastúpenej advokátom: JUDr. Tamás Puskás, so sídlom Alžbetínske nám. 1203, Dunajská Streda, a otca: U. X., nar. XX.X.XXXX, adresa C. X. XXX/XX, S. G., zastúpeného advokátkou: JUDr. Natália Kubáňová, so sídlom Zsigmonda Móricza 5707/8, Dunajská Streda, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 9P/52/2020-366 zo dňa 16.6.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a zároveň matke maloletého uložil povinnosť dňom doručenia uznesenia platiť výživné na maloletého vo výške 30,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám otca maloletého.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 366, § 367 ods. 1, 2, 3 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj len CMP), ako i ust. § 324 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len CSP).

3. Po preskúmaní návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ako i obsahu spisového materiálu, prvoinštančný súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca, ktorým žiadal zveriť maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti. Dôvody, uvádzané otcom v návrhu, sú v podstate obdobné, ako tomu bolo v predchádzajúcom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to predovšetkým zanedbávanie výchovy maloletého dieťaťa zo strany matky, ktorá sa s maloletým riadne nepripravuje do školy, matka sa o maloletého nevie riadne postarať, maloletý je neupravený, zanedbaný a nepripravený na vyučovanie, pričom ho matka naďalej necháva po nociach samého. Zanedbávanie výchovy zo strany matky však nebolo súdu preukázané. Súd z podanej správy zo základnej školy zistil, že dieťa sa pravidelne a systematicky pripravuje na vyučovanie, domáce úlohy má väčšinou pripravené, pričom občasná nepripravenosť je dôsledkom nepozornosti žiaka na vyučovacej hodine a jeho školská dochádzka je tiež bezproblémová. Z toho dôvodu, aby bolo zistené najvhodnejšie výchovné prostredie pre maloleté dieťa prebieha konanie vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Jediným novým argumentom otca je tu nedostatok komunikácie s matkou maloletého, osobitne poukazujúc na bránenie styku otca s maloletým zo strany matky. V tomto prípade však ide o dôvod konštatovaný jednou stranou, nepodložený a nepreukázaný žiadnymi dôkazmi.

4. Prvoinštančný súd pokračoval, že konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Vzhľadom na nezhody medzi rodičmi, nedostatočnú komunikáciu spojenú s rôznymi prejavmi netolerancie a vzájomného nerešpektovania súd, s prihliadnutím na vek maloletého, prihliadal na jeho prejavovaný názor a rešpektoval ho. Dôvod pre zmenu zverenia maloletého dieťaťa nezakladá ani pohovor vykonaný s dieťaťom zo strany kolízneho opatrovníka, ktorému dieťa uviedlo, že nevie kde by chcelo byť, nevie si vybrať medzi rodičmi. Je však prirodzené, že dieťa má vytvorený pozitívny a emotívny vzťah k oboj rodičom, a to vzhľadom k tomu, že dieťa bolo už v starostlivosti oboch rodičov. Prirodzené však vôbec nie je správanie rodičov, ktorý nútia dieťa aby si medzi nimi vybral. Súd tiež vychádzal z článku 3 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti dotýkajúcej sa detí, uskutočňovanej tak verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Súd vychádzal z toho, že záujem maloletého je prvoradým záujmom nad všetkými inými záujmami vrátane záujmov jeho rodičov. Pri rozhodovaní súd vzal do úvahy najmä naplnenie potrieb maloletého v psychickej aj fyzickej oblasti tak, aby bol zabezpečený, spokojný a bezpečný harmonický vývin maloletého dieťaťa s tým, že maloletý má neobmedzené možnosti kontaktovať sa so svojim otcom, zatiaľ čo žije v stabilnom prostredí, v ktorom je zvyknutý, kde má vytvorené väzby a kde po návrate zo stretnutia s otcom pociťuje istotu a bezpečie. Pri vykonanom pohovore kolíznym opatrovníkom dieťa sa nevedelo, a pravdepodobne ani nechcelo rozhodnúť, ktorému z rodičov chce byť zverené do osobnej starostlivosti. Z uvedeného súd usúdil, že dieťa má vytvorené pozitívne citové väzby k oboj rodičom, t. j. aj k matke, v ktorej osobnej starostlivosti dieťa je.

5. V danej veci otec síce osvedčil existenciu rodinnoprávnych vzťahov a že rodičia dieťaťa už nežijú spolu, ale prvoinštančný súd mal za to, že nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia nie je dôvodné, pretože nebola splnená podmienka naliehavosti a potreby neodkladného a okamžitého zásahu súdu formou otcov navrhovaného neodkladného opatrenia. Súd zdôraznil, že neodkladné opatrenie je výnimočný inštitút procesného práva, ktorý možno aplikovať len za predpokladu, že vec neznesie odklad a je potrebný okamžitý, bezodkladný zásah súdu, pretože bez jeho nariadenia by mohla nastať vážna ujma. Nie je jeho účelom v skrátanom konaní nahrádzať rozhodnutie vo veci samej, ktorému by malo predchádzať riadne dokazovanie na pojednávaní, ktoré pri inštitúte neodkladného opatrenia vzhľadom na jeho charakter a krátkosť času nie je možné. Tiež nie je jeho účelom takýmto súdnym rozhodnutím deklarovať existujúci skutkový stav bez požiadavky bezodkladnej potreby jeho vydania. V konaní treba zohľadniť všetky dôkazy počnúc výpoveďami účastníkov konania, prípadne svedkov cez všetky predložené aj súdom obstarané listiny a vyjadrenia, a tieto súd musí náležitým spôsobom jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Preto záver súdu o potrebe zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, by bol bez tohto náležitého vyhodnotenia všetkých v konaní vykonaných dôkazov predčasný.

6. Po preskúmaní obsahu predložených listinných dôkazov dospel súd prvej inštancie k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Zo sociálnych šetrení vykonaných prostredníctvom kolízneho opatrovníka, ako aj základnej školy, nevyplýva, že by maloletý bol zanedbávaný, týraný, v ohrození života, či zdravia. Za daného stavu nemožno jednoznačne konštatovať, že by bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého a nariadením neodkladného opatrenia vykonať okamžitý zásah súdu do úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Otcovi maloletého nič nebráni v tom, aby sa domáhal vo veci samej o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, resp. zverenia dieťaťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov. V konaní vo veci samej sa totiž súd bude podrobnejšie zaoberať pomermi maloletého a oboch rodičov a bude zisťovať aká forma starostlivosti je v záujme maloletého. Či zmena výchovného prostredia je v záujme maloletého, závisí od rozsiahlejšieho dokazovania vo veci samej. Za daného stavu v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia nemožno jednoznačne rozhodnúť aká forma starostlivosti je v záujme maloletého. Súd zdôraznil povinnosť striktného prieskumu správania matky, a rovnako aj správania otca, ktoré okrem iného už prebieha v konaní vo veci samej, kde bude nariadené znalecké dokazovanie. Na základe uvedených skutočností mal súd za to, že tu nie je naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov ako základnej podmienky pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

7. Súd prvej inštancie vzhľadom na v priebehu konania preukázanú vyhrotenú situáciu medzi rodičmi maloletého dieťaťa považoval za potrebné uviesť, že prvoradým problémom v predmetnom prípade nie je vzťah toho-ktorého rodiča k maloletému dieťaťu alebo naopak, ale práve vzájomný vzťah medzi

rodičmi dieťaťa, ktorí sa neustále navzájom vinia a ani jeden z nich si príslušnú časť zodpovednosti za vzniknutú situáciu nepripustí. Vzťah medzi rodičmi je rozvrátený, pretrváva medzi nimi zlá komunikácia, dôstojný prístup oboch rodičov k spoločnému dieťaťu, ako aj navzájom, schválne obmedzovanie sa navzájom, nerešpektovanie jeden druhého, ako aj uprednostňovanie vlastných záujmov pred záujmami a potrebami maloletého dieťaťa, ktorého takto vyhrotená situácia a negatívne vzťahy medzi rodičmi len zťažujú, čo sa podľa názoru súdu, ako aj názoru základnej školy, ktorú dieťa navštevuje, odzrkadľuje aj na jeho správaní a školských výsledkoch. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že by nariadenie neodkladného opatrenia a prípadne dočasne zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, mohlo spôsobiť vyhrotenejší vzťah medzi rodičmi maloletého dieťaťa, ktorý by sa mohol vystupňovať až do neúnosnosti, čo by bolo jednoznačne v neprospech maloletého dieťaťa. Na druhej strane zverenie dieťaťa v tomto štádiu konania, kedy ešte stále prebieha konanie vo veci samej do osobnej starostlivosti otca by mohlo v prípade, že súd nakoniec rozhodne, že dieťa zostáva v osobnej starostlivosti matky spôsobiť u maloletého negatívne pocity. Maloletý by sa vzhľadom na jeho citlivú a senzitivnú povahu mohol cítiť ako bábka, ktorého si rodičia ťahajú ako oni uznajú za vhodné nezohľadňujúc pritom jeho osobné názory a postoje, pričom uvedeným by mohol byť ohrozený zdravý psychický a fyzický vývin dieťaťa, ktorý v tomto veku potrebuje predovšetkým pocit bezpečia a istoty, ako aj stabilné výchovné a rodinné prostredie. Súd apeloval na oboch rodičov, aby sa zdržali akéhokoľvek negatívneho pôsobenia na maloletého, ako aj vo vzťahu samotných rodičov navzájom. Je potrebné, aby pri výchove a starostlivosti o dieťa začali kooperovať, akceptovať rolu druhého rodiča v živote maloletého, neblokovať snahu stýkať sa s maloletým a viesť ho k prehĺbovaniu vzťahu k obojom rodičom. Rodičia si musia uvedomiť, že maloletý nie je „hotová“ silná osobnosť, ktorá sa vie s danou situáciou sám vysporiadať, ale uvedená vyhrotená situácia medzi rodičmi ho zťažuje natoľko, že je to badateľné aj na jeho správaní a školských výsledkoch, pretože sa dieťa pre neustálu frustráciu, stres a tlak zo správania rodičov nevie sústrediť na školské povinnosti, ktoré sú v jeho veku prvoradé. V prvom rade je povinnosťou rodičov zmeniť prístup a postoj jeden k druhému, čím potom logicky budú predchádzať budovaniu negatívneho postoja maloletého alebo akéhokoľvek negatívneho vplyvu na jeho psychický vývin, nakoľko výchova maloletého by mala spočívať v dopĺňaní sa oboch rodičov aj napriek skutočnosti, že spolu nežijú, nie v manifestácii toho druhého. Rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije musí byť umožnený pravidelný a čo najširší kontakt. Je nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná.

8. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní v predmetnej veci zohľadnil aj názor maloletého dieťaťa, ktoré sa nevedelo rozhodnúť, ktorému z rodičov by chcelo byť zverené, pričom zároveň ani neuviedlo, že so svojou matkou žiť nechce. V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa, s poukazom na najlepší záujem maloletého je v súčasnom období najvhodnejšie, aby dieťa naďalej zostalo v osobnej starostlivosti matky a k stretávaniam medzi otcom a maloletým dochádzalo v čo najširšom možnom rozsahu na základe vzájomnej komunikácie rodičov a vzájomnej dohody medzi otcom a maloletým, ktorý vzhľadom na svoj vek vie formulovať a vyjadrovať svoje vlastné názory. Súd má za to, že nerešpektovanie prejaveneho názoru maloletého dieťaťa, vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie, by bolo kontraproduktívne a nie v záujme maloletého. Týmto rozhodnutím súdu nie je upierané rodičovské právo otcovi maloletého dieťaťa, ani právo na jeho rodinný život, pokiaľ sa stretávanie s maloletým dieťaťom realizuje bez nátlaku rodičov.

9. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že otec dostatočne neosvedčil neodkladnosť a naliehavosť navrhovaného neodkladného opatrenia, ktoré by vyžadovalo okamžitý zásah súdu, z dôvodu ktorého súd jeho návrh zamietol.

10. Proti tomuto rozhodnutiu v celom jeho rozsahu pri uplatnení odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP s tým, že súd pri rozhodovaní nesprávne posúdil skutkový stav veci a nesprávne vyhodnotil situáciu, podal odvolanie otec maloletého, ktoré následnými opakovanými podaniami doplnenými enormným množstvom príloh dopĺňal a rozširoval. Prostredníctvom svojej advokátky navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vyhovel jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. V prvom podaní zo dňa 14.6.2021 (na č.l. 373, ktoré sa opakuje na č.l. 466, 471 a 533 spisu) otec poukázal na výrazné zhoršenie prospechu aj správania u syna v 3. ročníku. Tri roky sa vzorne staral, aby syna pripravil v predškolskej príprave k školským povinnostiam. K tomu pripojil fotodokumentáciu z obdobia detstva maloletého do štyroch rokov jeho života. Uviedol, že musel zabezpečovať dvakrát

viac oblečenia ako je bežné, aby matka vedela včas vyprať, nakoľko to veľakrát nevládala. Pripojil tiež fotodokumenáciu oblečenia za posledný rok. Zdôraznil, že starostlivosť zo strany matky bola neprimeraná, syn bol zaostalý. Roky sa synovi venoval, matka ale bránila akejkolvek vonkajšej pomoci pre syna, nepriznala žiadnu formu problému, ktorý by sa ho mohol týkať, nerešpektuje rady otca odborníkov a školy. Postoj a konanie matky je nezodpovedné, neospravedlniteľné, až zarážajúce. Matka sa roky bráni tomu, že u maloletého je podozrenie na ADHD. Z pripojených nahrávok syna na CD podľa odvolateľa má byť zrejmé, že matka sa nezapája do rozvoja syna v predškolskej príprave. Navyše tomu aj bránila. Otec syna vidí sporadicky každý víkend v nedeľu, aj to nie každý. Za danej situácie pri zhoršujúcom sa stave, žiada syna do svojej opatery. K tomuto pripojil vyjadrenie školy a zhoršenom správaní a učebných výsledkoch, vysvedčenie z prvého a druhého ročníka, fotodokumentáciu práce so synom v pracovných zošitoch v prvom a druhom ročníku pod jeho vedením a práce v pracovných zošitoch v treťom ročníku pod vedením matky. Podľa otca maloletý má výrazné zhoršenie školských výsledkov ako aj v správaní. Pri výchove matkou v treťom ročníku je nevyrovnanejší, impulzívnejší, smeruje k agresivite. Podľa otca význam konania matky je účelový, zabraňuje styku s otcom, aby požiadala o zvýšenie výživného. Maloletý má u otca krásne zariadenú izbu ako apartmán so spálňou, pracovňou, kúpeľňou a sociálnym zariadením o rozlohe 48m². V návrhu je, aby mal syna pri sebe z obavy, že matka nemá podľa neho predpoklady vychovávať syna aj z dôvodu, že mal toľko problémov v škôlke. Momentálne je citlivejší a potrebuje viac pozornosti, zázemia, istoty a správny príklad a vzor rodiča, ktorý môže nasledovať. Tomáš potrebuje istotu, zázemie, aby bol ponechávaný na noc sám so sestrou. Odvolateľ žiada súd o prehodnotenie podkladov a zverenie syna do jeho starostlivosti.

12. V rámci odvolacej lehoty podal otec maloletého ďalšie podanie označené ako odvolanie, spísané jeho právnu zástupkyňou (č.l. 473). Odvolanie bolo podané v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, pričom odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže súd nesprávne posúdil skutkový stav a nesprávne vyhodnotil situáciu.

13. Odvolateľ poukázal na bod 3. napadnutého uznesenia, konkrétne na vyjadrenie riaditeľa školy, ktorý jednoznačne uviedol, že správanie maloletého je problémovnejšie odkedy otcovi matka nedovolí riadny styk so synom, že správanie aj v prospech syna sa zhoršilo. Rovnako uviedol, že dieťa viac rešpektuje otca, ako matku. Riaditeľ nesprávne vyhodnotil maloleté dieťa, keď uviedol, že väčšie zmeny spozoroval v správaní v posledných 6-7 týždňov, pričom poukázal na súdne konanie. Spory medzi rodičmi už trvajú od septembra 2020 a preto odvolateľ pochybuje, že by sa správanie zhoršilo pre prebiehajúci súdny spor. Správanie syna má jediné vysvetlenie a to, že sa mu matka nevenuje adekvátnym spôsobom. Zhoršil si prospech v škole, spolužiaci ho vyčleňujú. Poukázal na to, že počas šetrenia sa ÚPSVaR neinformoval riaditeľa školy na internetovú komunikáciu medzi rodičmi spolužiakov syna, predmetom ktorej bolo správanie maloletého. Namietal, že pracovníčka ÚPSVaR sa u maloletého neinformovala na to, kto je s maloletým, keď v noci matka pracuje. Podľa vyjadrenia maloletého je totiž sám s maloletou sestrou, ktorá je podľa riaditeľa školy tiež problémová a má zlý vplyv na syna. Poukázal aj na bod 4. napadnutého uznesenia, podľa ktorého riaditeľ uviedol, že osoba, ktorej viac záleží a podieľa sa na rozvoji dieťaťa a začlenení sa do školského kolektívu a spoločnosti je otec. Otec do smrti nebohej babky s jej súčinnosťou zabezpečoval výchovu a socializáciu syna, ale teraz mu v tom matka bráni, čo dopadá na maloletého, ktorý stagnuje, lebo sa mu matka adekvátne nevenuje. Rovnako ohrozuje život a zdravie maloletého tým, že ho necháva samého po nociach doma, nepomáha mu v učení a odmieta riešiť zdravotné problémy. Podľa odvolateľa situácia je vážna, neznesie odklad, syn potrebuje okamžitú pomoc, lebo v dôsledku ADHD má sťažené podmienky v škole, v bežnom živote, deti ho odmietajú. Potrebuje individuálny prístup a dôslednú starostlivosť, ktorú mu otec poskytne. Pravidelne sa s ním učí v dôsledku poruchy osobnosti sa učí dlho, tri až štyri hodiny, je výbušný, neposedný, nesústredený. Matka zanedbala aj sociálny vývoj maloletého a prejavovať city adekvátnym spôsobom ho učí otec. Súd pri rozhodovaní podľa odvolateľa zle vyhodnotil skutkový stav, ako aj to, že daná situácia zle vplýva na psychický vývoj maloletého. Každým dňom maloletý stagnuje, upadáva čoraz hlbšie, stráca kamarátov, bude čoraz viac agresívny a vyčleňovaný z kolektívu. Podľa odvolateľa súd síce poukazuje na zlú situáciu, avšak daný stav nerieši, má vážne obavy, čo bude nasledovať. Súd nerieši ani zdĺhavý priebeh súdneho konania vo veci samej. Naliehavosť prípadu spočíva v stagnácii dieťaťa, vyčleňovanie zo spoločnosti, zhoršujúce agresívne správanie v obave, že jeho život je v ohrození najmä v nočných hodinách, keď matka pracuje.

14. V ďalšom podaní otca doručenom do spisu v rámci lehoty na podanie odvolania (č.l. 511 aj 612) otec uviedol, že matka sa nedokáže plnohodnotne starať o syna, od jeho štyroch rokov sa o neho staral on, včítane prvého a druhého ročníka, výsledky ktoré so synom dosiahol pripojil ku spisu. Podľa otca je zarážajúca zmena, ktorú vidno na známkach a v pracovných zošitoch u maloletého za 9,5 mesiaca práce s matkou. Z priemeru známok v prvom a druhom ročníku v žiackej knižke 1,2, čo je úplne fenomenálny výsledok ich spoločnej práce, až zázrak, neúmerný priebehu známok z hlavných predmetov v 3. ročníku 2,4 až 3,0. Na polroka syn dostal päť dvojok na vysvedčení a otec sa obáva ďalšieho ročníka pod vedením matky. Poukázal na fotodokumentáciu, ako syna dostával v jeho veku troch až štyroch rokov domov. Poukázal na postoje a hodnotenia slovenskej školy od riaditeľky H., trénera G., zo školy od Mgr. T.. Zo správy riaditeľa Z. T. z 10.4.2021 a 9.6.2021, poukázal na konštatáciu krátkodobej koncentrácie, nesústredenosti a frustračne nižšej tolerancie, konštatáciu negatívneho smerovania za posledných 6 - 7 týždňov, doporučené odborné vyšetrenia, s ktorými otec súhlasí a matka nesúhlasí. Podľa vyjadrenia riaditeľa, osoba, ktorej viac záleží na pracovných výsledkoch a podieľa sa na rozvoji dieťaťa a začlenení do kolektívu je otec. Za príčinu zhoršenia známok predpokladá rozdielny prístup rodičov s tým, že maloletý viac inklinuje k otcovi, ako k matke. Pokiaľ sa maloletý začiatkom roku 2021 pre sociálne pracovníčky vyjadril, že si želá, aby to bolo tak ako predtým, podľa synovho ponímania je to, že sa o neho otec 4 roky staral, teda predtým je to časové obdobie, ktoré maloletý strávil s otcom. Maloletý U. sociálnym pracovníčkam povedal, že otec je ten, ktorý mu viac ozrejmuje a vysvetľuje veci. Podľa otca chýba správa od ÚPSVaR, že na syna na ich úrad bolo doručené anonymné udanie, o ktorého obsahu otcovi nevedeli povedať nič konkrétne. Keď sa na ÚPSVaR obrátil s problémom so synom, asi v roku 2015, do uznesenia sa dostalo, že sa jedná o milujúcu a starostlivú mamičku. Výsledkom je, že syn nemal kamarátov, že v škôlke mal značné problémy, do práce v skupine sa nezapájal, nezúčastňoval sa vystúpení a aktivít v predškolskom zariadení. Následky riešil ťažkou prácou s U. počas štyroch rokov. U. od jesene 2020 vidí sporadicky, ani nie pravidelne každú nedeľu. Podľa tvrdení matky je zabezpečený dohľad nad synom v nočných hodinách v podobe dospeléj osoby, čo je zavádzajúce. Maloletý má už mobil a tak mu denne píše. Keď si matke v čase, keď mal maloletý dva roky dovolil vyčítať, že niečo s výchovou nie je v poriadku, maloletého nevidel po dobu 1,5 roka. Následne otec poukázal na svoju toleranciu, ochotu riešiť veci, dobrý úmysel a spoluprácu. Uviedol, že je overiteľné u syna, že matka a babka ho nezvládali v jeho 3-4 rokoch, že matka ho nevedela učiť ani na slovenskej ani v maďarskej škole, že synovi sa nevie venovať ani teraz. Ako matka hodnotí otca potvrdzuje U. na CD, ktoré pripojil. Otec na matke pozoruje jasné známky narcizmu alebo inej osobnostnej poruchy, kde je citová oblasť a empatia menej rozvinutá. Akákoľvek dohoda s matkou s dlhodobého hľadiska nie je možná. Následne otec popísal vzťahové okolnosti rodičov po počatí a narodení dieťaťa. Uviedol, že nepokladá za normálne, že syn má zariadenú krásnu izbu a od jesene 2020 do smrti babky tam spal len jedenkrát. Syn a otec sa podriaďujú akémusi manipulatívne a nejasnému chceniu matky, že by nebola rada, ak by tam U. k otcovi išiel. Otec toleroval to, že mu matka dáva syna iba v nedeľu, aj to nie každú, toleroval, že nevidí žiacku knižku a pracovné zošity syna za celé mesiace. Uviedol, že celé detstvo kupoval maloletému ošatenie, a to aj do rezervy k otcovi domov. U. viedol celodenným režimom a celkovým osobnostným rozvojom, kde sa zamerával na každú jednu zložku rozvoja jeho osobnosti. Matka neustále narúšala dlhodobu aktivitu otca so synom s tým, že ho dá na súd, keď ho bude zaťažovať. Oznámila mu, že 3. ročník sa bude s U. učiť ona. Podľa otca sú to len prejavy účelového prejavu infantilnej predstavy a drzej intolerancie k nemu a zároveň aj ku synovi a k dosiahnutiu zvýšeného výživného zo strany otca. Otec pokladá za alarmujúce, kam upadli za 10 mesiacov, 4 roky práce idú von komínom. Vyzdvihol jedinečnosť jeho starostlivosti, o ktorej nemá detailnú vedomosť škola, ani riaditeľ, ktorú bravúrne zvládli. Následne poukázal na vývoj maloletého od narodenia s tým, že maloletý obdobia ranného detstva preplakal, v škôlke nebol socializovaný. V roku 2017, resp. 2018 ho maloletý prvýkrát prosil s tým, že nikto ho nezoberie za ruku v dvojrade, nemá kamarátov v škôlke, a aby urobili, aby bol šikovný a aby sa mu už neposmievali a nebili ho. Odvtedy sa otec zamerával len na syna, chcel mu pomôcť. Začal vidieť, že je zle a venoval sa mu ako to len bolo možné. Absolvoval 4-dňový odborný seminár pre deti s poruchami pozornosti a koncentrácie. Maloletého začal voziť na zápasenie od jeho päť rokov, kde sa mu darilo. Meral čas rozprávok, ktorý bol ochotný a pozorný počúvať. Podporoval ho, aby samostatne vytváral úlohy, v kreslení, písaní, vytrvalosti v rozličnej činnosti, venoval pozornosť tomu, o koľko narastá jeho výdrž a pozoroval samostatnosť. Teraz je však maloletý menej samostatný, na hodinách vyrušuje, nejaví záujem, nudí sa, nedokončuje úlohy. Príčinu vzniknutých problémov možno vidieť v tom, že nemá žiadnu tvorivú činnosť čo by ho rozvíjala, nemá motiváciu, režim a možno predsa tá otcova celodenná starostlivosť dávala predpoklady k usilovnosti, tvorivosti a všestrannosti. Matka tejto bohumilej činnosti bránila, tolerovala to iba na základe toho, že si to želala babka. V ďalšej časti podania otec obširne a detailne popisuje, akým spôsobom sa venoval synovi, ako matka maloletého túto

činnosť a aktivity otca nepodporovala, aké boli rozpory medzi rodičmi v rozdielnom výchovnom prístupe k maloletému. Koncom 2. ročníka už deti začali maloletého v škole akceptovať, oproti stavu, ktorý zažíval v škôlke. Matka do štyroch rokov života U. veľa zanedbala a vo výchove pokazila a otec to napravil, syn sa zlepšoval. U. potvrdil, že mama chce ukázať, že to vie, od 3. triedy sa o to snaží zo všetkých síl. U. jasne vysvetlil, že ho nechce nútiť, aby išiel bývať k otcovi. Matka ho donútila k tomu, aby ustúpil a podriaďoval sa jej predstavám a spôsobu výchovy. Nikdy však nedosiahla pozitívne výsledky s U., vždy prišla zo strany otca pomoc, usmernenie alebo záchrana v poslednej chvíli. Má podozrenie, že matka nevníma triezvo realitu. Žiada už v neodkladnom opatrení syna do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko to pomôže synovi v septembri pokračovať podľa obvyklých pravidiel výuky a starostlivosti, ktoré mali osvedčené, zabehnuté. Má za to, že v jeho opatere bude o U. lepšie postarané. Má strach pri tomto trende zhoršovania stavu ohľadom správania aj učebných výsledkov syna, ak sa tento zhoršujúci trend nezastaví. Následne poukázal na popísané body z vyjadrenia riaditeľa Mgr. Z. T. k veci.

15. V ďalšom podaní zo dňa 6.7.2021 (č.l. 737) otec maloletého prostredníctvom svojej advokátky, na základe výzvy prvoinštančného súdu doplnil odvolanie s tým, že uznesenie napáda v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a domáha sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vyhovel návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhuje, aby odvolací súd po vyhodnotení všetkých predložených dôkazov rozhodol v záujme dieťaťa s poukazom na závažnosť situácie a na zdĺhavý priebeh súdneho konania.

16. Matka ani procesný opatrovník odvolanie nepodali, procesný opatrovník sa k doručenému odvolaniu otca písomne nevyjadril.

17. Matka vo svojom písomnom vyjadrení (zrejme k odvolaniu otca), podanom prostredníctvom svojho právneho zastúpenia, v prvom rade poukázala na to, že sa vynárajú vážne otázky ohľadne psychického stavu otca, keď na súd opakovane predkladá mimoriadne rozsiahle podania, ktoré do dnešného dňa majú už niekoľko sto strán. Navrhla, aby súdny znalec preskúmal psychický stav otca vzhľadom na jeho neštandardné konanie v súdnom konaní. Uviedla, že otec sa snaží v súdnom konaní vytvoriť dojem, ako keby matka sa nevedela starať o maloletého, ako keby sa pripravoval s dieťaťom do školy len otec a ako keby otec bol tým najlepším otcom na svete. Opak je však pravdou, pričom dôležitým dôkazom psychickej nevyrovnanosti otca sú niekoľko stostranové podania v súdnom konaní. Zdôraznila, že maloletý sa viackrát sťažoval matke, že otec opakovane nadával na matku hrubým spôsobom. Hoci otec používa odborné výrazy a poukazuje na to akú tvrdú prácu vykonal pri výchove maloletého, pokiaľ ide o vzťah maloletého k rodičom ani toľko vie, že pre maloletého sú dôležití obaja rodičia a akékoľvek útoky jedného rodiča na druhého môžu spôsobiť u maloletého vážne psychické problémy. Navrhla, aby znalec vyšetril dôsledky slovných útokov otca na matku na psychický stav maloletého. Matka kladie otázku, že pokiaľ pre otca je najdôležitejší syn, prečo nezabezpečoval starostlivosť o neho v treťom ročníku vo vyššej miere, v treťom ročníku sa totiž vôbec o syna nestaral. Otec sa nestretával s maloletým častejšie napriek tomu, že matka ponúkla otcovi, aby bol s maloletým oveľa častejšie. Otec teda nemal záujem o výchovu maloletého v treťom ročníku, pričom následne začal kritizovať matku. Maloletý mal zlé známky väčšinou v pondelok, ktorý nasledoval po nedeľu, počas ktorej bol maloletý s otcom, teda otec sa s maloletým do školy nepripravoval. Matka považovala za nutné poukázať na okolnosti začatia školy s vyučovacím jazykom slovenským. Otec preferoval takúto školu hoci vedel, že maloletý neovláda slovenský jazyk ani čiastočne, bolo teda prirodzené, že sa v škole objavili problémy a že maloletý nemal kamarátov. Keď matka videla, že maloletý má vážne problémy, bola nútená zasiahnuť a zapísala maloletého do školy s vyučovacím jazykom maďarským. Otca problémy maloletého v škole žiadnym spôsobom nezaujímali, zaujímali ho iba jeho vlastné osobné preferencie. V ďalšom matka poukázala na to, že maloletý veľmi rád športuje, chodí na hádzanú aj na zápasenie. Keď je doma, skoro celý deň trávi vonku s kamarátmi, ktorých je v okolí veľa, hrajú futbal. Počas letných prázdnin kamaráti niekedy čakajú na maloletého už ráno, aby mohli spoločne hrať futbal. Otec fotografiami argumentuje, že je ohrozené zdravie maloletého, keď mal na nohe štipance od komárov. Vynára sa otázka čo tým sleduje, chce dosiahnuť, aby maloletý nehral vonku s kamarátmi futbal, ale radšej sedel doma pred počítačom? Otec možno prečítal veľa kníh o výchove maloletých, ale neovláda základné zásady tejto výchovy. Otec sa snaží manipulovať maloletého tým, že mu kupuje drahé darčeky. Na druhej strane matka zabezpečuje pre maloletého všetko čo potrebuje, a to vždy a za každých podmienok a nielen vtedy, keď na to má náladu. Maloletý veľa športuje, má kamarátov a sú tak pre neho zabezpečené všetky podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývoj, ktorý však svojim konaním ohrozuje otec. Žiadala, aby pri znaleckom dokazovaní boli uvedené skutočnosti dôsledne vyšetrené.

18. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu otca nie možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

19. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie resp. osvedčovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci v rozsahu potrebnom pre posúdenie danej neodkladnej úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, výsledky tohto dokazovania, resp. osvedčovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a zároveň vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného uznesenia. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie dôvody uplatnené otcom maloletého ako i na ním dodatočne predložené dôkazy (uplatnené v súlade s ust. § 62 ods. 2 a § 63 CMP) nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

20. Súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného uznesenia, s poukazom na vyššie citované ustanovenia CMP a CSP, správne skonštatoval, že účelom neodkladného opatrenia podľa CMP je okamžite súdne riešiť vec za situácie, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je možné vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti odôvodňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Nadväzne prvoinštančný súd správne skonštatoval, že s prihliadnutím na všetky zo spisu známe okolnosti daného prípadu nie sú splnené tieto základné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia na základe návrhu otca tak, aby bol maloletý neodkladným opatrením zverený do osobnej starostlivosti otca (a matka zaviazaná výživným 30,- Eur mesačne).

21. Súd správne skonštatoval, že na základe predložených dôkazov tvoriacich obsah spisu nebolo preukázané resp. osvedčené také zanedbávanie výchovy a starostlivosti matkou o maloletého, ktoré by reálne a bezprostredne ohrozovalo zdravý fyzický a psychický vývin maloletého, a bez vykonania riadneho dokazovania, najmä stanoviska znalca po vykonaní všetkých odborných vyšetrení, vyžadovalo okamžitý zásah súdu v podobe nariadenia neodkladného opatrenia. Pre posudzovanie týchto okolností bola rozhodujúca najmä súdom prvej inštancie zabezpečená správa základnej školy, ktorú maloletý navštevuje zo dňa 10.6.2021, z ktorej vyplýva, že aktuálne, teda v období, kedy prípravu na vyučovanie maloletého zabezpečuje matka, príprava dieťaťa na vyučovanie je v norme, domáca príprava je pravidelná a systematická, domáce úlohy má väčšinou pripravené, pričom občasná nepripravenosť je dôsledkom nepozornosti žiaka na vyučovacej hodine, zošity a školské potreby nosí pravidelne a sú dostatočne upravené, maloletý nemá žiadne neospravedlnené hodiny, do školy chodí vždy upravený, ošatenie má čisté a estetické. Vychádzajúc z tejto správy je zrejmé, že výchova maloletého zo strany matky a jej starostlivosť o dieťa nie je žiadnym spôsobom zanedbávaná a zdravý vývin maloletého akútne ohrozený. Pokiaľ otec poukazuje na to, že výsledky maloletého sa v 3. ročníku zhoršili, zo správy vyplýva, že maloletý podáva priemerné výsledky, avšak v posledných 6-7 týždňoch je možné pozorovať zmeny v jeho správaní v negatívnom smere, pričom za možnú príčinu týchto zmien škola označila aj rodinné konflikty, nezhody a prebiehajúci súdny spor medzi rodičmi, nie teda nedostatočnú starostlivosť matky. Bolo osvedčené, že prospech a správanie maloletého sa v 3. ročníku oproti predchádzajúcim

ročníkom mierne zhoršil, nejde však o žiadnu dramatickú zmenu a už vôbec nie o takú, ktorá by zakladala dôvodnosť okamžitého odňatia maloletého zo starostlivosti matky a jeho zverenie do starostlivosti otca podľa navrhovaného neodkladného opatrenia, bez toho, aby bolo vykonané riadne dokazovanie a zistené príčiny tohto stavu. Ani skutočnosť, že riaditeľ školy sa pri pohovore so zástupcom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda vyjadril, že spolupráca s otcom je nadpriemerná, s matkou priemerná, že správanie maloletého je problémovjšie ak je vo výchove matky, že lepšie vyučovacie výsledky má, keď je u otca, že otec sa mu viac venuje a maloletý viac rešpektuje otca ako matku, samo o sebe, keďže zároveň nebolo zistené vážne ohrozenie záujmov maloletého, neodôvodňuje okamžitý zásah súdu a nariadenie navrhnutého neodkladného opatrenia.

22. Rozhodujúcim pre posudzovanie uvedeného návrhu bol tiež názor maloletého vyjadrený pri pohovore so zástupcom ÚPSVaR Dunajská Streda, kedy sa maloletý vyjadril, že nevie kde by chcel byť a nevie si vybrať medzi rodičmi, čo znamená, že nežiadal, aby bolo doterajšie výchovné prostredie u matky zmenené tak, aby bol zverený do starostlivosti otca. Názoru maloletého pritom v zmysle § 43 ods. 1 Zákona o rodine i v spojení s § 38 CMP je potrebné venovať náležitú pozornosť zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti, resp. na jeho názor prihliadať. Podľa osvedčeného (aj podľa vyjadrenia matky) otcovi nič nebráni, aby sa s maloletým stýkal častejšie a vo väčšom rozsahu, čím môže uplatňovať svoje výchovné pôsobenie na dieťa, neobmedzene sa s ním môže kontaktovať aj prostredníctvom mobilného telefónu, ktorý má maloletý k dispozícii.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, v spojení s odôvodnením preskúmaného uznesenia súdom prvej inštancie, odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené základné zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to neodkladnosť a naliehavosť navrhovaného neodkladného opatrenia a potreba okamžitého zásahu súdu do jestvujúceho status quo, keď žiadne vážne ohrozenie záujmov maloletého nebolo osvedčené. Nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia by za danej situácie bolo predčasné a mohlo by byť v rozpore so záujmami maloletého. Vo veci samej už súd prvej inštancie uznesením č.k. 9P/52/2020-505 zo dňa 23.6.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6.7.2021, nariadil znalecké dokazovanie pribratou znalkyňou z odboru psychológie, odvetvie poradenská psychológia, pričom znalkyni uložil vypracovať znalecký posudok, ktorým sa vyjadrí ku komplexu otázok súvisiacich s výchovou maloletého, okrem iného i u ktorého z rodičov má maloletý U. lepšie predpoklady z hľadiska psychologického na výchovu a starostlivosť. Túto otázku bude môcť zodpovedať až kvalifikovaný znalec po vykonaní všetkých potrebných odborných vyšetrovaní a pohovorov so zúčastnenými osobami. Zodpovedať túto otázku súdom, iba na základe listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu, bez tohto odborného stanoviska, by bolo nepodložené a predčasné. Keďže tak nebol naplnený princíp opodstatnenosti nariadenia navrhnutého neodkladného opatrenia bolo dôvodným návrh otca na jeho nariadenie zamietnuť.

24. Ďalšie odvolacie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

25. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako vo výroku vecne správne, s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

26. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v konaní vo veci samej, ktorým sa konanie bude končiť (§ 262 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 2 CMP).

27. Senát krajského soudu toto rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0.

Poučení:

Proti rozhodnutí odvolacího soudu je přípustné dovolání, ak to zákon připouští (§ 419 CSP).

Dovolání je přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu vo věci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo věci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacího soudu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie soudu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacího soudu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho soudu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho soudu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho soudu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP (§ 370 až 391) sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP). Podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých upravuje vyhl. MS SR č. 207/2016 Z.z.